

КЪДЕ ВОДИ ЧОВЕКА ИСТИНСКОТО ПОКАЯНИЕ

Благодатта на Човеколюбеца Бог е една, но независимо от това, тя действа във верните по различни начини.

В тези, които са в самото начало на покаянието и не са се избавили от страстите тя действа ободряващо, за да не изпаднат в малодушие и да отстъпят.

На тези, които вече са преуспели и се подвизават усилено, тя се явява от време на време и им дава мъжество в трудовете.

Тези, които още повече са напреднали в практическото дело и са укротили чувствените страсти, тя просвещава с Божествена светлина.

А у тези, които с най-голямо старание пазят сетивата си от плена на неразумното и страстно начало, умът в значителна степен се просвещава от Божествената светлина; благодатта ръководи помислите им, така че мисленият им избор и постъпки са винаги разумни и богоугодни.

Както казват светите отци, непостижима и поразителна за човешката логика тайна е, как умът с най-усилено внимание укротява противните на разума влечения и движения на чувствата – логос на духа и на живота, и обуздавайки ги, намира успокоение в тях, и тогава благодатта се предава във властта на господстващия ум, и тези две свършени начала, съставляващи свършения човек, се съединяват в едно.

При пълно покаяние, когато тленното е превзето от живота и умът заедно с Божествената благодат осъществяват възкресението, възникват чувства и знания без участието на естеството и започва истинското служение на пълнотата на Църквата.

Макар благодатта да е една, тя пребивава в своите съсъди – осветените души, по различен начин и дава на всеки по мярката на дара (Еф. 4:7). На едного дава премъдрост, на другото знание и дар да богословства, на трети – дар да пророчества, на четвърти – дар да изцелява, на пети – дар да служи – всичко в съответствие с необходимостта за устройване на църковната пълнота. И сега, не само в далечното минало, продължава и действа обещанието на нашия Господ, че Той никога няма да ни остави сами.

Тези състояния, които се явяват своеобразни форми на духовно преуспяване на ония, които

старателно пазят съвестта си, са постоянни, но и преживяващите ги, не могат да ги контролират та преизобилната слава да се отдава Богу, а не нам (2 Кор. 4:7).

На някои, когато това е целесъобразно, се дават свидетелства по Божията благодат. И отново – тези, които преживяват подобно състояние, не могат да го контролират – кога, как и колко. Обикновено то възниква благодарение на молитвата, но не тогава, когато молещият иска, дори и много да го желае.

Човек никога няма да съумее напълно да контролира действието на благодатта, както и да опитва, тъй като съществуват определени граници, установени от Божия Промисъл, които са почти неизменни. Ние имаме право да молим, не да заповядваме. Спасението на човешката душа – ето какво е угодно на Божията воля, и ако на това ще попречи някое утешение, молбата за него никога няма да бъде чута от Бога.

Автор: Стареца Йосиф Ватопедски

Източник: Атонски беседи